

Veldbiologische Werken

Ecologisch onderzoek en advies

rapport

Ecologisch onderzoek naar Vleermuizen op planlocatie Ruiterboslaan / Burgemeester Guljélaan te Breda

d.d. 19 oktober 2020

Geachte heer [REDACTED]

Naar aanleiding van uw opdracht voor aanvullend onderzoek naar Vleermuizen op planlocatie Ruiterboslaan / Burgemeester Guljélaan geven wij u hierbij de bevindingen.

Uitgangspunt

Onderzoek naar Vleermuizen is noodzakelijk. In de Quickscan Wet natuur- bescherming r 2020-27 r d.d. 25 februari 2020 opgesteld door Veldbiologische Werken is de conclusie dat de aanwezigheid van Vleermuis niet kan worden uitgesloten. Dit betekent dat er meer onderzoek plaatsvindt naar de beschermde soort conform Kennisdocumenten van BIJ 12.

[CITAAT]

Het plangebied is gezien de open ruimte en luwtes door elzensingels en bomenrijen als foerageergebied geschikt. Tevens kan de opgaande begroeiing aan de randen ook geschikt zijn als vlieg-/ oriëntatieroute. Aangezien er bij verwezenlijking van de voorgenomen ingreep geen bomen of opgaande begroeiing zal worden gekapt, zal er geen verandering optreden in de functionaliteit als vlieg-/oriëntatieroute voor vleermuizen. Mogelijk kan er wel (o.a. door realiseren bebouwing en verlichting) achteruitgang optreden in kwaliteit en kwantiteit van foerageergebied voor vleermuizen.

In deze rapportage vindt u de resultaten van het onderzoek naar verblijfplaatsen, vliegroutes, foerageergebied van Vleermuizen binnen uw planlocatie en in de nabije omgeving.

Methode van onderzoek

De methode van onderzoek naar Vleermuizen wordt nauwkeuring omschreven in onder meer de volgende Kennisdocumenten van BIJ12:

- Gewone dwergvleermuis;
- Gewone grootoorvleermuis
- Rosse vleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Watervleermuis

Deze documenten gelden als standaardwerk voor het uitvoeren van onderzoek naar Vleermuizen waarbij het Vleermuisprotocol 2017 opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en RVO de leidraad vormt voor het inrichten van het onderzoek en wordt als zodanig door Veldbiologische Werken uitgevoerd. Met de bevindingen van de reeds uitgevoerde Quicksan Wet natuurbescherming van Veldbiologische Werken (aangevuld met informatie uit lokale bronnen) als leidraad.

Aan de hand van de voorschriften van de Kennisdocumenten van BIJ 12 en het Vleermuisprotocol 2017 van het Netwerk Groene Bureaus zijn de veldbezoeken ingepland.

Voor onderzoek naar Vleermuizen is specialistische apparatuur nodig, daarin is voorzien door gebruik te maken van de Anabat Scout, Anabat Swift, Petterson D240, Magenta 5, Batlogger C en de ultrasoon microfoon Petterson M500 in combinatie met tablet + BatRecorder voor sonogramopnames.

Aanpak

Doordat op de planlocatie kort voor dit aanvullende onderzoek is gerooid in het kader van beheer en onderhoud; is het volledige vleermuisonderzoek aangepast naar de praktijk. De planlocatie is volledig leeg, maar wordt in het zuiden omzoomd door een Elzensingel en ten noorden van de planlocatie begrensd door een monumentale bomenlaan van Eiken, welke is opgesnoeid.

Het onderzoek richtte zich met name op verblijfsplaatsen (kraamverblijf, zomerverblijf en paar-baltsverblijf), vliegroutes en foerageergedrag van vleermuizen. De aanwezige 'monumentale' bomenrij (Zomereiken) aan de noordzijde van het plangebied herbergt geen holten of gaten geschikt als verblijfsplaats of winterverblijf.

Het veldonderzoek naar verblijfsplaatsen, vliegroutes en foerageergedrag van aanwezige vleermuizen bestond uit een vijftal onderzoeken van de planlocatie in de maanden maart/april t/m september. Hierbij is het gehele plangebied onderzocht, d.w.z. de locatie waar een viertal nieuwe woningen zal worden gerealiseerd, het tussenliggende tot de voormalige manege, de bomenrij en houtsingels rondom het plangebied en de voormalige manege en erven daar rondom.

Tijdens de onderzoeken is ook de nabije omgeving van de planlocatie geïnventariseerd op de aanwezige soorten en verblijven. De gehele planlocatie (incl. voormalige manege) is vijfmaal bezocht, waarbij éénmaal het onderzoek in de vroege ochtend heeft plaatsgevonden. De tijdstippen, onderzoeksduur, tussenliggende periodes en weersomstandigheden voldeden aan het geldende Vleermuisprotocol 2017.

Gezien de grootte van de planlocatie is het onderzoek uitgevoerd door drie medewerkers van Veldbiologische Werken, die verspreid over het terrein waarnemingen hebben gedaan. De plaatsing van medewerkers werd zo gekozen dat hiermee elke medewerker als meetpunt diende. En konden inkomende of vertrekkende vleermuizen van en naar de planlocatie worden waargenomen. Vliegroutes en foerageergedrag kon zodoende worden vastgelegd.

Tijdens de veldonderzoeken is bij de voormalige manege ook gezocht naar mogelijke verblijfplaatsen, foerageerplaatsen, vliegroutes.

Van deze bezoeken zijn track-routes opgenomen met een mobiele telefoon en opnames gemaakt van waarnemingen (verwerkt in sonogrammen). De bevindingen zijn ingetekend op een kaart.

Resultaat

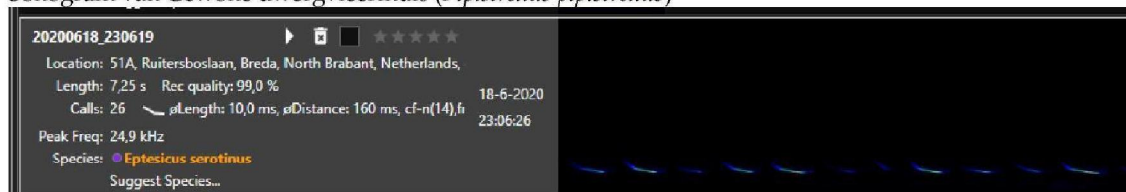
Volgens de Verspreidingsatlas en Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD) kunnen de volgende soorten vleermuizen worden aangetroffen op / en of rond deze planlocatie.

Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*)
Watervleermuis (*Myotis daubentonii*)
Baardvleermuis (*Myotis mystacinus*)
Franjestaart (*Myotis nattereri*)
Rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*)

Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*)
Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)
Kleine dwergvleermuis (*Pipistrellus pygmaeus*)
Gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*)

Sonogram van Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)

Sonogram van Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*)

Waarnemingen

Onderstaande overzichtskaart toont de aanwezigheid van vleermuis in en rondom het plangebied, waarbij aanwezigheid voornamelijk is gericht op het passeren en het sporadisch foerageren door vleermuizen uit de oostelijk gelegen woonwijk en vleermuizen die op doorreis zijn van af de Aa of Weerrijs naar ten zuiden van de planlocatie gelegen waterpartijen.

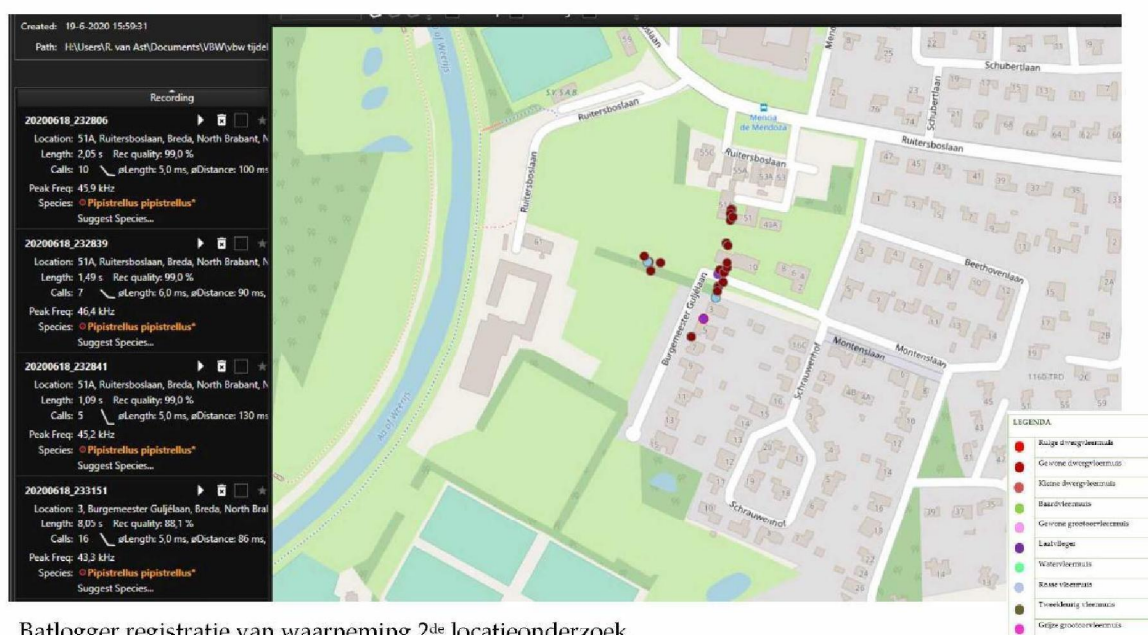
Waargenomen soorten zijn:

- Watervleermuis (*Myotis daubentonii*)
- Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)
- Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*)
- Gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*)
- Rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*)

Resultaten vlieg- en foerageerroute onderzoek 2020

Vastgesteld is dat alle lijnvormige elementen rond de planlocatie worden gebruikt door vleermuizen. De Elzensingel aan de zuidzijde, de 'monumentale' bomenrij (Zomereiken) aan de noordzijde, de bosstrook langs de voormalige manege, de aanplant in boerderijtuin, de monumentale laanbomen aan de oprijlaan naar de boerderij, de Elzensingel langs de Burg. Guljélaan tussen planlocatie en de woonwijk. Bij de onderzoeken is opgevallen dat de 'monumentale' bomenrij (Zomereiken) aan de noordzijde van het plangebied en de Elzensingel langs de zuidzijde van het plangebied door vleermuizen gebruikt wordt als verbindingroute tussen de wijk en het gebied bij de Aa of Weerrijs. Deze route telde bijna gelijke aantallen vleermuizen die vlogen van west naar oost als viseversa. Opvallend was de diagonale aanvliegroete vanuit zuid naar de 'monumentale' bomenrij aan de noordzijde van het plangebied (hiermee werd een directe oversteek over de planlocatie ondernomen).

Batlogger registratie van waarneming 2de locatieonderzoek

Bij de vleermuisonderzoeken in voorjaar-/zomer en zomerperiode (drie onderzoeks-rondes) werden bij het pand van de voormalige manege geen verblijfsplaatsen van vleermuizen vastgesteld. Hiermee kan aanwezigheid van kraamverblijf en zomerverblijf worden uitgesloten. Bij de twee aanvullende onderzoeken naar vleermuizen op 1 september en 23 september jl. naar mogelijk aanwezige paar-/baltsverblijfsplaatsen werden wel langsvliegende exemplaren van Gewone dwergvleermuis vastgesteld met duidelijk balstgedrag (contact call's). Deze konden echter niet gerelateerd worden aan het pand van de voormalige manege, maar uitsluitend aan de aanwezige verblijfslocaties in de boerderij van waaruit baltsroutes plaatsvinden. Bij aanvang van de avond-onderzoeken zijn bij de voormalige manege alle buitenmuren, dakranden en omliggende

bodem afgezocht op vleermuisuitwerpselen. Deze zijn niet aangetroffen. De binnenzijde van het pand is eenmalig doorzocht op aanwezigheid van vleermuizen, waarbij geen vaste verblijfplaatsen zijn gevonden. Aangezien de muren van het pand van de voormalige manege enkelsteens zijn (geen spouw) en de dakbedekking bestaat uit enkele golfplaten is aanwezigheid van eventueel winterverblijf uit te sluiten. Bij de avondonderzoeken (incl. middernachtonderzoek) op 1 september en 23 september jl. zijn ook geen waarnemingen gedaan die duiden op mogelijk winterverblijf (zwermgedrag). Vleermuisactiviteit is wel waargenomen langs en achter de Elzensingel aan de zijde van de sportvelden.

Conclusie

- Bij opdrachtverstrekking van dit aanvullende onderzoek, is als uitgangspunt meegegeven dat de omliggende opgaande begroeiing met Elzen (Elzensingel zuidzijde plangebied), de bosstrook tussen voormalige manege en AA of Weerijds en de 'monumentale' bomenrij (Zomereiken) aan de noordzijde van het plangebied geen verdere verandering zal ondergaan. Daarmee zullen deze lijnvorming elementen / omzomingen rond de planlocatie niet veranderen dan wel geen verdere wijziging ondergaan en corridors met vliegroutes vleermuizen, die deze opgaande begroeiing vormt, onveranderd blijven.
- Voer alleen werkzaamheden uit tijdens daglicht en gebruik geen bouwverlichting nabij aanwezige opgaande begroeiing. Dit kan namelijk verstoring van vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen veroorzaken hetgeen bij Wet natuurbescherming verboden is.
- Met deze uitgangspunten is een ontheffing Wet natuurbescherming niet van toepassing.
- Indien van deze uitgangspunten wordt afgeweken zal dit negatieve effecten hebben op de aanwezige vliegroutes en aanwezig foerageergebied van vleermuizen en is een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk.
- Bij het eventueel verwijderen van de Elzensingel welke ligt tussen de planlocatie en de Burg. Guljélaan met aansluitende woonwijk blijft opgaande begroeiing in de vorm van de langs de Burg. Guljélaan aangeplante (jonge) laanbomen en de opgaande begroeiing van de aansluitende tuinen aanwezig. Er zullen bij een dergelijke ingreep geen open ruimtes ontstaan in opgaande begroeiing van meer dan 20 meter die mogelijk beperkend zijn op vliegroutes. Het is daardoor redelijkerwijs niet aannemelijk dat de aldaar aanwezige vliegroutes van vleermuizen zal worden aangetast aangezien oriëntatiepunten (voor echolocatie vleermuizen) direct nabij aanwezig blijven.

- Ten aanzien van geschikt foerageergebied zal de voorgenomen ingreep redelijkerwijs geen nadelig effect veroorzaken. Bij het realiseren van de voorgenomen ingreep zal geschikt foerageergebied in tact blijven dan wel gecreëerd worden in de vorm van aan te leggen tuinen en te realiseren 'nieuwe' natuur op de locatie van de voormalige manege. Geadviseerd wordt om bij de inrichting van de tuinen en de realisatie van de 'nieuwe' natuur op meerdere plaatsen opgaande begroeiing toe te passen of te laten ontstaan om leefgebied (foerageergebied) van vleermuizen te versterken.
- Uit de aanvullende onderzoeken blijkt dat het pand van de voormalige manege niet in gebruik is door vleermuizen. Sloop van het pand zal geen negatieve effecten veroorzaken t.a.v. vleermuizen. Een ontheffing Wet natuurbescherming is niet van toepassing.

NB Aanwezigheid van verblijfsplaatsen (zomerverblijf) bij de naastliggende boerderij is vastgesteld tijdens de onderzoeken. Het is redelijkerwijs niet aannemelijk dat deze verblijfsplaatsen zullen worden verstoord of functioneel worden aangetast door de voorgenomen ingreep. Houdt echter wel rekening met de aanwezigheid van deze nabijgelegen verblijfsplaatsen. Voorkom verstoring door bouwverlichting of overmatig geluid/trillingen.

Maatregelen

U dient Zorgplicht in acht te nemen voor alle aanwezige soorten. Mocht u vragen hebben, neemt u dan gerust contact op met de heer [REDACTED]

Ik hoop dat deze informatie toereikend is voor uw doeleinden. Indien u nog vragen heeft verneem ik die graag.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Veldbiologische Werken

[REDACTED]